

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 576/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej F. P., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 10887/2012, sp. zn. Rvp 10888/2012 a sp. zn. Rvp 10889/2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 a jeho uzneseniami z 28. júna 2012, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 10887/2012, sp. zn. Rvp 10888/2012 a sp. zn. Rvp 10889/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 10887/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 25. júla 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 (spolu ďalej len „napadnuté konania“) a jeho uzneseniami z 28. júna 2012 (spolu ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Napadnutými uzneseniami okresný súd vylúčil súdneho exekútora z vykonávania exekúcií vo veciach vedených pod sp. zn. EX 14145/2009, sp. zn. EX 12744/2009 a sp. zn. EX 783/2010 z dôvodu, že bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávnenej — sťažovateľky), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach uvádza, že *„... v záujme vymoženia... finančných pohľadávok, ktorá(é) vznikl(i) na základe poskytnut(ých) pôžič(iek)... viedla prostredníctvom súdneho exekútora JUDr. R. K... exekúcie“*.

V súlade s § 44 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) súdny exekútor, ktorému boli doručené návrhy sťažovateľky na vykonanie exekúcií, požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií. Okresný súd napadnutými uzneseniami *„EX offo rozhodol o vylúčení sťažovateľa z vykonávania exekúcie. Práve*

označené uznesení[a] a postup všeobecného soudu, který vedl k [ich] vydání, stážovatel napáda z hlediska porušení jeho základních, nižší definovaných, práv...“.

Sžovatelka tvrdí, že okresní soud svým postupem v napadnutých konáních porušil jej práva, konkrétně:

«A. právo na soudnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

C. právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru...»

V podstatnej časti sťažností sžovatelka zdôvodňuje, v čom podľa nej spočíva porušenie jej v sťažnostiach označených práv, tvrdiac, že postup okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnuté uznesenia „nelegitímne a nelegálne limitovali práva sžovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sžovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti sžovateľa vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovala námietka zaujatosti alebo akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe sžovateľa v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sžovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010; rozhodol s konečnou

platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti dosiahnuť vymoženie svojej pohľadávky výkonom exekučnej činnosti realizovanej súdnym exekútorom – JUDr. R. K.“.

Sťažovateľka ďalej poukazuje na to, že k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo aj tým, že „porušovateľ neposkytol sťažovateľovi ochranu v zákonom predpokladanej kvalite. Porušovateľ rozhodol o vylúčení bez existencie návrhu (námietky zaujatosti formulovanej zo strany oprávneného alebo povinného). Podľa ust. § 30 Exekučného poriadku však konať o zaujatosti súdneho exekútora možno len na návrh účastníka konania.“.

Osobitne sťažovateľka upozorňuje na skutočnosť, že «V danom prípade okresný súd bez toho, aby akokoľvek vypočul sťažovateľa ako účastníka konania (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku) a umožnil mu rovnocenne vznášať argumenty proti argumentom povinného a sudcu, de facto ale aj de iure rozhodol o definitívnom vylúčení súdneho exekútora z vykonávanie exekúcie vedenej pre pohľadávky sťažovateľa, ktorý však súdneho exekútora navrhol na výkon exekúcie z množstva subjektívnych a objektívnych dôvodov. Sťažovateľ namieta, že nemal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu o jeho právnom postavení. Sťažovateľ nemal možnosť ovplyvniť prípravu obsahu rozhodnutia všeobecného súdu, pritom však dané rozhodnutie výrazným spôsobom ovplyvnilo jeho právne postavenie... Súdne konanie neprebiehalo v duch práv na spravodlivý súdny proces a osobitne z dodržaním zásady „rovnosti zbraní“.».

V nadväznosti na to sťažovateľka zdôrazňuje, že „ako strana konania nebol oboznámený s tým, že všeobecný súd vedie konanie, v ktorom rozhoduje o jeho právach a právnom postavení (a to v súvislosti so zaujatosťou súdneho exekútora), nebol oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa

konštantnej judikatúry súdu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Nie je pritom dôležité ani to, či tieto skutočnosti boli predložené ako dôkazy druhou stranou konania alebo vybrané k použitiu súdom samotným.“.

Sťažovateľka namieta tiež porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože *„Všeobecný súd svojím rozhodnutím, ktoré bolo vydané v konaní vedenom bez dodržania zásad spravodlivého súdneho procesu, obmedzil majetkové práva sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s článkom č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článkom č. 1 Protokolu č. 1 Napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu došlo k reálnemu ohrozeniu majetku sťažovateľa existujúceho v podobe pohľadávky a jej príslušenstva a taktiež došlo k zníženiu majetku sťažovateľa o majetok vynaložený na výkon exekúcie zvoleným súdnym exekútorom. Sťažovateľ mal teda v zmysle článku č.20 ods. 1 Ústavy SR a článku č. 1 Protokolu č. 1 majetok chránený Dohovorom, o ktorý však nelegálnym postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bez akejkoľvek náhrady prišiel.“.*

Sťažovateľka namieta aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru tvrdiac, že *„aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve na výkon súdneho rozhodnutia zvoleným exekútorom a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, účastníkom konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením oprávneného), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“.*

V záverečnej časti svojich sťažností sťažovateľka uvádza, že vzhľadom na to, že Exekučný poriadok nepripúšťa, aby podala proti napadnutým uzneseniam okresného súdu

„odvolanie alebo iný účinný opravný prostriedok, je splnená formálna podmienka upravená ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že jej v petite sťažností označené základné práva podľa ústavy, práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj ňou označené články ústavy a dohovoru boli napadnutými uzneseniami a postupom predchádzajúcim ich vydaniu porušené, a zároveň navrhuje, aby boli napadnuté uznesenia okresného súdu zrušené. Sťažovateľka sa napokon domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania.

Ústavný súd zistil, že uznesením č. k. IV. ÚS 466/2012-15 z 18. septembra 2012 boli odmietnuté sťažnosti sťažovateľky smerujúce proti postupu okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 a jeho uzneseniami z 28. júna 2012, v ktorých namietala porušenie tých istých základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj ňou označených článkov ústavy a dohovoru.

II.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak

v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 10887/2012, sp. zn. Rvp 10888/2012 a sp. zn. Rvp 10889/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného konania (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj článkov ústavy a dohovoru

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd už o obsahovo rovnakých sťažnostiach sťažovateľky z 9. júla 2012 rozhodol uznesením č. k. IV. ÚS 466/2012-15 z 18. septembra 2012 (sťažnosti boli odmietnuté pre zjavnú neopodstatnenosť), pričom tieto sťažnosti sa týkali namietaného porušenia tých istých základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj ňou označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v tých istých konaniach a tými istými uzneseniami.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska účastníkov konania, namietaného porušenia základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj ňou označené články ústavy a dohovoru vrátane odôvodnenia sťažností, ako aj sťažnostného návrhu na rozhodnutie ústavného súdu (petitu) sú terajšie sťažnosti sťažovateľky totožné s predchádzajúcimi sťažnosťami z 9. júla 2012.

Keďže ústavný súd po posúdení obsahu sťažností dospel k záveru, že predmetné sťažnosti sa týkajú vecí, o ktorých ústavný súd už rozhodol, bolo potrebné ich ako neprípustné návrhy odmietnuť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2012